

5. Tekoja vihapuhetta vastaan!

Vihapuhe ja viharikokset kaventavat naisten osallistumismahdollisuuksia ja ilmaisun- ja sananvapautta sekä heikentävät naisten turvallisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa monella tavalla. Vihapuhe on vakava uhka tasa-arvolle, demokratialle ja sananvapaudelle. Vihapuhe ja -rikokset saattavat rajoittaa naisten lähtemistä mukaan julkiseen keskusteluun ja vaikuttaa jo yhteiskunnallisessa keskustelussa esimerkiksi ammattinsa puolesta osallisina olevien naisten, kuten poliitikkojen sanan- ja ilmaisunvapauden toteutumiseen. Johonkin vähemmistöön kuuluvilla naisilla on korostunut riski joutua vihapuheen kohteeksi.

Sukupuolittunut vihapuhe on naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Naisiin kohdistuva vihapuhe on usein rankempaa kuin miehiin kohdistuva ja sisältää uhkailua seksuaalisella väkivallalla. Vihapuheen vahingollisuutta ei huomioida tällä hetkellä tarpeeksi hyvin. Nuorten naisten ja tyttöjen lisäksi erityisesti julkiseen keskusteluun osallistuviin naisiin kohdistuu seksistisiä loukkauksia ja uhkailua seksuaalisella väkivallalla. Tutkimusten mukaan naispuoliset kuntapäättäjät kokevat vihapuhetta enemmän kuin miehet. Vaaliehdokkaat ja kunnanvaltuutetut jäävät usein ilman tukea joutuessaan vihapuheen kohteeksi.

Sukupuolinäkökulma tulee ulottaa kaikkiin vihapuheeseen ja viharikoksiin liittyviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Suojeluun tulee panostaa myös vaalien ja ehdokasasettelun aikaan erityisellä tavalla, jotta taataan naisten ja vähemmistöjen edustus.

Kunnallisen demokratian ja päätöksenteon moniäänisyyden näkökulmasta on huolestuttavaa, että syksyllä 2019 julkaistun Viha vallassa -tutkimuksen mukaan pelkkä vihapuheen uhka vaikuttaa poliittiseen osallistumiseen. Päättäjistä 25 prosenttia kertoi vihapuheen uhan vähentäneen halua osallistua julkiseen keskusteluun. Kolmasosa kuntapäättäjistä on ollut työnsä takia vihapuheen kohteena.